

Погоджено:

Директор департаменту
містобудування та земельних ресурсів
Кропивницької міської ради
_____ Роман ЛУНГОЛ
_____ 2024 року

**РОЗДІЛ 2. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА –**

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ДОКУМЕНТУ
ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ**

**Детальний план в районі вулиць
Академіка Тамма, Курганної,
Героїв-рятувальників та Любомира Гузара
з земельними ділянками з кадастровими номерами
3510100000:41:342:0056, 3510100000:41:342:0065, 3510100000:41:342:0039,
3510100000:41:342:0029
для створення індустріального парку**

Директор ПП «Земстройпроект»

Покотило А.М.

м.Харків

2024 рік

Зміст

Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	4
2. Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	5
3. Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу та передбачені заходи поліпшення навколишнього середовища.	8
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування	12
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування	14
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	17
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	32
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	39
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	41
10. Резюме нетехнічного характеру	42
11. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку	44

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів та населених пунктів. Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів та програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявити та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів і підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування національної практики застосування екологічної оцінки.

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо проведення СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє природне середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє природне середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII, який введено в дію 1 січня 2020 року затверджено «Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 №659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України» до законодавства Європейського союзу (Базовий план апроксимації). Зокрема, відповідно до цього плану необхідно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Проект Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» прийнято Верховною Радою України 4 жовтня 2016 року, а 01 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 року Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

20 березня 2018 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Метою закону є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля.

Об'єкт СЕО і рівень планування

Детальний план в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара з земельними ділянками з кадастровими номерами 3510100000:41:342:0056, 3510100000:41:342:0065, 3510100000:41:342:0039, 3510100000:41:342:0029 для створення індустріального парку в м. Кропивницький.

Рівень планування – місцевий.

Замовник СЕО і виконавець

Замовником СЕО є Управління містобудування та архітектури Міської ради міста Кропивницький.

Юридична адреса: 25015 м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, буд. 41. Тел. 0-800-217721

Оцінка виконувалася групою експертів, узгоджених з замовником за підтримки міжнародних експертів по СЕО.

Стадія здійснення СЕО

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою детального плану території кварталу в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький Кіровоградської області.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Головна мета детального плану полягає в :

- розміщення індустріального парку «Радій» на території Кропивницької міської територіальної громади Кіровоградської області;
- визначення всіх планувальних обмежень;
- визначення містобудівних умов та обмежень;
- обґрунтування існуючих земельних ділянок та їх функціональне використання.

Проект детального плану розроблений у відповідності з вимогами наступних нормативних документів:

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про індустріальні парки»;
- Кодекс цивільного захисту України;

- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги».
- ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».
- ДБН В.1.1-7 2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги»;
- постанова № 209 «Про затвердження правил охорони електричних мереж».
- ДСТУ Б.Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації».
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» зі зміною №1;
- ДБН В. 2.5-75:2013 «Каналізування. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» зі зміною №1»;
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН Б.1.1-5:2007 Перша частина «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період у містобудівній документації»;
- ДБН Б.1.1-5:2007 Друга частина «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час у містобудівній документації»;
- ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту» ;
- ДСТУ-Н Б.Б.1.1-19:2013 «Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на мирний час»;
- ДСТУ 8819:2018 «Настанова щодо пристосування об'єктів побутового, фізкультурно-оздоровчого та виробничого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій» (із змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 227 «Про затвердження Порядку віднесення суб'єктів господарювання до категорій з цивільного захисту» (ДСК)

- Наказ МНС України від 07.09.2004 № 44 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо планування і порядку проведення евакуації населення» (із змінами і доповненнями);

- Детального плану території в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара з земельними ділянками з кадастровими номерами 3510100000:41:342:0056, 3510100000:41:342:0065, 3510100000:41:342:0039, 3510100000:41:342:0029 для створення індустріального парку розроблений на підставі:

- Рішення Кропивницької міської ради від 27.07.2023 р. № 1660;

- Завдання на розроблення Детального плану території в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара з земельними ділянками з кадастровими номерами 3510100000:41:342:0056, 3510100000:41:342:0065, 3510100000:41:342:0039, 3510100000:41:342:0029 для створення індустріального парку.

Проект детального плану розроблений у відповідності з вимогами наступних нормативних документів:

- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- ДБН Б. 1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення»;
- ДБН В.2.2-4:2018 «Заклади дошкільної освіти. Будинки та споруди»;
- ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти. Будинки та споруди»;
- ДБН В.1.1-7-2016 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення». Зі зміною №1;
- «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги»;
- ДБН В.1.1-3-97 «Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення»;
- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДСТУ Б.Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації».

Детальний план виконаний з урахуванням Генерального плану та Плану зонування м. Кропивницький.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Територія детального плану розташована у південно-західній частині міста Кропивницький Кіровоградської області, займає площу орієнтовно 48,6 га і розташована у безпосередній близькості до центру. Вулиця Академіка Тамма, яка проходить з північно-східної сторони детального плану становить собою одну з головних вулиць міста - по ній здійснюється основний транспортний зв'язок.

На території детального плану основну забудову становить територія ПАТ «НВП «Радій», це сучасне промислове підприємство, провідний український виробник продукції в галузі «Приладобудування». Виробнича база товариства

дозволяє виконувати весь цикл робіт з проектування, розробки, виготовлення, випробування та впровадження сучасних автоматизованих систем управління технологічними процесами (АСУ ТП) для атомних і теплових електростанцій, інших промислових підприємств та об'єктів.

Для створення індустріального парку ініціатором ПАТ «НВП «РАДІЙ» надана земельна ділянка загальною площею 16,0580 га, яка складається з чотирьох суміжних земельних ділянок, на яких розташовані основні та допоміжні будівлі і споруди (які на даний час не використовуються у виробництві), в тому числі:

- ділянка №1 (к.н. 3510100000:41:342:0065), площа 10,9899 га.;
- ділянка №2 (к.н. 3510100000:41:342:0056), площа 2,9068 га.;
- ділянка №3 (к.н. 3510100000:41:342:0029), площа 2,0025 га.;
- ділянка №4 (к.н. 3510100000:41:342:0039), площа 0,1588 га.

На території детального плану також розміщуються ділянки іншого призначення:

- у східній частині по вул. Курганній – санаторний дитячий навчальний заклад №65 «Лукомор'я»;

- у південно східній частині по вул. Любомира Гузара – Кіровоградська міська санітарно-епідеміологічна служба, КНП «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у Кіровоградській області» та декілька ділянок громадської забудови;

- у північно-західній частині по вул. Любомира Гузара розміщені ділянки промислового та складського призначення;

- територія детального плану вздовж вул. Героїв-рятувальників (східна частина) має незабудовані ділянки а також ділянки промислового та складського призначення, ділянку розміщення автомобільної газонаповнювальної компресорної станції.

Житлова забудова на території детального плану відсутня.

Місто Кропивницький є обласним центром Кіровоградської області. Місто лежить у межах Придніпровської височини на берегах річки Інгул. Таке місце розташування обумовлює дуже нерівний горбистий рельєф, на території області знаходиться велика кількість балок і ярів. Практично вся територія області (за винятком смт Власівка) розташована на правому березі Дніпра. На півночі межує з Черкаською, на північному сході з Полтавською, на сході та південному сході з Дніпропетровською, на півдні з Миколаївською та Одеською, на заході з Вінницькою областями.

Клімат: помірно-континентальний, помірно-теплий. Зима м'яка, з частими відлигами, а літо спекотне. Середня температура липня + 21 — 22 °С, січня — 2 — 5 °С. Оподи випадають найчастіше влітку і восени у вигляді дощів. Їх середньорічна кількість становить від 450 до 520 мм.

Річки області належать до систем Дніпра і Південного Бугу. Значущі притоки Дніпра — Тясмин, Інгулець і Цибульник, Південного Бугу — Інгул, Синюха і Синиця.

Водні ресурси Кіровоградщини представлені річками, водосховищами, ставками та підземними водами. В області нараховується 438 великих і малих

річок протяжністю 5,6 тис. км, серед яких найбільші — Інгулець, Синюха, Велика Вись, Інгул, Ятрань. За кількістю водосховищ та ставків (85 та 2185 відповідно) область займає третє місце серед областей України. Зате вона має найменші запаси природних підземних вод.

Область має порівняно великі запаси деяких мінеральних ресурсів. З паливних ресурсів тут є поклади бурого вугілля в м. Олександрія. Вагоме енергетичне значення мають значні (світового масштабу) поклади уранових руд. На лісові та водні ресурси область бідна. Гідроресурси річок обмежені. Є значні запаси підземних вод.

Переважає напрямок повітря на рік східний та південно-східний. Середня річна швидкість вітру 4,2 м/сек. Середньорічна кількість опадів 536 мм, з них на холодний термін (XI-III) приходиться – 181 мм; на теплий період (IV-X) приходиться 355 мм. Найбільша висота снігового покриву – 25 см. Мінімальна глибина промерзання ґрунту – 105 см.

Містобудівні умови.

Територія детального плану розташована у південно-західній частині міста Кропивницький Кіровоградської області і займає площу орієнтовно 48,6 га.

Згідно з Генеральним планом міста Кропивницький та Планом функціонального зонування, територія для створення Індустріального парку «РАДІЙ» розташована в існуючій промисловій зоні міста, та може використовуватись для створення Індустріального парку.

Ділянка проектування обмежена:

- з північного заходу вулицею Академіка Тамма;
- з північного сходу вулицею Курганною;
- з південного сходу вулицею Любомира Гузара;
- з південного заходу вулицею Героїв-рятувальників.

Навколо ділянки проектування вздовж вулиці Академіка Тамма розміщена територія рекреаційного призначення - міський Дендропарк, громадська та житлова багатоквартирна забудова, з північного сходу вздовж вулиці Курганної житлова багатоквартирна забудова та громадська забудова, дошкільний навчальний заклад, гімназія, з південного сходу вздовж вулиці Любомира Гузара житлова садибна забудова, з південного заходу вздовж вулиці Героїв-рятувальників - територія промисловості.

Опис радіаційного стану.

З часів катастрофи на Чорнобильській АЕС населення України приділяє особливу увагу питанням впливу радіації на здоров'я людини, в тому числі, і за рахунок дії іонізуючого випромінювання, спричиненого штучними та природними джерелами іонізуючого випромінювання (далі – ДІВ).

Штучні ДІВ застосовуються у більшості галузей народного господарства, зокрема: в медицині – для діагностики та лікування онкологічних захворювань, сільському господарстві – для опромінення та дослідження зернових культур, у промисловості – для радіографічного та технологічного контролю (вимірювань ваги, кількості, щільності тощо), геофізичних досліджень свердловин, стерилізації продукції, наукових досліджень тощо.

На території м. Кропивницький станом на 2019 р знаходиться чотири організації які використовують ДІВ, в тому числі: в промисловості – 1 (Інгульська шахта ДП «Схід ГЗК», лікувально-профілактичних установах – 3 (Кіровоградська обласна лікарня (радіоізотопна лабораторія), КНП «Кіровоградський обласний онкологічний диспансер», КЗ «Центральна міська лікарня м. Кропивницький» (радонова лабораторія). Найбільш широке використання ДІВ в медичних закладах, які використовуються для променевої терапії та діагностики захворювань.

Планувальні обмеження.

В межах детального плану розташовані об'єкти, які мають санітарно-захисні або охоронні зони, які впливають на функціональне використання прилеглих до них територій.

Згідно з ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП №173-96 та спираючись на Постанову КМУ від 2 червня 2021 р та на території детального плану встановлені такі планувальні обмеження:

Клас 1 Території в червоних лініях

Встановлюються Планом червоних ліній м. Кропивницький

- вулиця Академіка Тамма в червоних лініях становить 40 м;
- вулиця Любомира Гузара в червоних лініях становить 25 м;
- вулиця Героїв-рятувальників в червоних лініях становить 35 м.

Клас 2

Охоронні зони вздовж інженерних мереж

- охоронна зона кабельної лінії електропередач 10 кВт по 1,0 м по обидві сторони від крайнього проводу, ширина коридору 2,0 м;
  - охоронна зона кабельної лінії електропередач до 1 кВт по 0,6 м у напрямку будівлі та 1,0 м у напрямку проїжджої частини вулиці;
  - охоронна зона телекомунікаційної кабельної лінії по 0,6 м по обидві сторони від крайнього проводу, ширина коридору 1,2 м;
  - мінімальні відстані від водопровідної мережі до фундаментів будинків і споруд по 5 м в обидві сторони, ширина коридору 10 м;
  - мінімальні відстані від самопливної побутової та дощової каналізації до фундаментів будинків і споруд по 3 м в обидві сторони, ширина коридору 6 м;
  - мінімальні відстані від самопливної побутової та дощової каналізації до краю проїзної частини вулиці - 1,5 м ;
  - мінімальні відстані від газопроводу середнього тиску до фундаментів будинків і споруд по 4 м в обидві сторони, ширина коридору 8 м;
  - мінімальні відстані від газопроводу низького тиску до фундаментів будинків і споруд по 2 м в обидві сторони, ширина коридору 4 м;
  - мінімальні відстані від теплових мереж до краю проїзної частини вулиці по 1,5 м;
  - охоронна зона від трансформаторної підстанції, яка становить 3 м;
- Санітарно-захисні зони від об'єктів
- санітарно-захисна зона від АГЗНС, яка становить 100 м;
  - санітарно-захисна зона від гаражів та відкритих автостоянок, яка становить від 10 до 50 м в залежності від кількості машиномісць.

Санітарно-захисна зона ПАТ «НВП «Радій» встановлюється відповідно документу «Обґрунтуванню розміру санітарно-захисної зони для промайданчика ПАТ «НВП «Радій» розташованого за адресою: Кіровоградська область, м. Кропивницький, вул. Академіка Тамма, 29» виконаного у 2018 році. Графічне відображення санітарно-захисної зони див. аркуш ГП-2.

3. Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу та передбачені заходи поліпшення навколишнього середовища

Проектними рішеннями детального плану території передбачається забезпечення об'єктів централізованими інженерними мережами.

Водопостачання

Водопостачання об'єктів розташованих на території детального плану здійснюються від загальноміських мереж водопостачання.

Для забезпечення питною водою території ПАТ «НВП «РАДІЙ» використовується водогін Д 200 ОКВП «Дніпро-Кіровоград» з подачею води на власну насосну станцію 2-го підйому і 2 резервуара-накопичувача ємністю по 1000 м² кожний.

Існуюча система водопостачання розрахована на потужність надання питної води у внутрішню мережу підприємства в обсязі до 2000 м² на добу.

Внутрішня система водопостачання знаходиться в робочому стані, існує потреба виконання комплексу робіт по відновленню працездатності (інструментальна ревізія мереж водопостачання та відновлювальний ремонт резервуарів-накопичувачів).

Водовідведення

Існуюча мережа водовідведення ПАТ «НВП «РАДІЙ» інтегровані в міську каналізаційну мережу. Скид стоків виконується в міський каналізаційний колектор D500 ОКВП «Дніпро-Кіровоград» розташований вздовж вулиці Академіка Тамма.

Скид стоків виконується в змішуваному стані. На відповідність сучасним вимогам щодо влаштування мереж водовідведення є потреба в будівництві локальної станції (ЛОС) для приймання і очищення зливових (дощові та талі води) стоків від механічного забруднення та забруднення нафтопродуктами.

Скид промислових стоків здійснюється на діючі очисні споруди «РАДІЙ». Очищені промислові стоки відводяться через каналізаційний колектор в міську каналізаційну мережу ОКВП «Дніпро-Кіровоград». При виникненні необхідності з урахуванням специфіки виробничих процесів підприємств потенційних учасників ПП «РАДІЙ» можлива реконструкція існуючих очисних споруд та/або будівництво додаткових очисних споруд для скидів промислової каналізації.

Мережі системи пожежогасіння

Згідно ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди» п.6.2 територія промислових підприємств повинна обладнуватися протипожежним водопроводом.

Потреби в обсязі технічної води для існуючої системи пожежогасіння, задовольняються за рахунок води накопиченої в існуючому пожежному резервуарі, ємність якого складає 400 м³.

На території підприємства наявна мережа протипожежного водопроводу з пожежними гідрантами.

Газопостачання.

Існуючі мережі газопостачання промислового комплексу ПАТ «НВП «РАДІЙ» були запроектовані на постачання природного газу для системи тепло забезпечення і представлені зовнішнім газопроводом середнього тиску прокладеним від газорозподільчого пункту (ГРП) розташованого по вул. Курганна. В зв'язку з переобладнанням існуючої котельні та встановленням водогрійних котлів працюючих на твердому паливі (біопаливо в вигляді деревинної тріски та тирси) потреба в експлуатації системи газопостачання відсутня. Існуючі джерела постачання природного газу знаходяться в режимі «резерв». Вузли обліку використання природного газу для потреб ПАТ «НВП «РАДІЙ», опломбовані оператором ГРМ - ВАТ «Кіровоградгаз».

Електропостачання.

Існуючі електричні мережі дозволяють забезпечити потребу в обсязі приєднаної потужності 4,0 МВт, категорія електропостачання II. Забезпечення електричною енергією здійснюється ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія», від двох незалежних джерел підстанції «Кіровоградська» (базова підстанція 35/10 кВ). Розподіл електричної енергії на виробничому комплексі ПАТ «НВП «РАДІЙ» виконується від власної ЦРП (центральна розподільча підстанція) окремими підземними кабельними лініями напругою 10 кВ (КЛ 10кВ). Розподіл здійснюється на кінцеві трансформаторні підстанції (КТП) в кількості 15 одиниць.

Теплопостачання.

Теплопостачання будівель ПАТ «НВП «РАДІЙ» здійснюється від існуючої котельної на території заводу.

Телекомунікаційні мережі та об'єкти

Вздовж вул. Академіка Тамма проходять кабельні лінії зв'язку. В місті Кропивницький також діють три станції бездротового стільникового зв'язку, які розміщуються на території міста. Даним проектом передбачається організація телекомунікаційних мереж за допомогою бездротового зв'язку та інтернету а також використання існуючої внутрішньої радіо-телекомунікаційної мережі міста.

Санітарна очистка території.

Збір та сортування побутових відходів учасниками індустріального парку буде здійснюється індивідуально, з послідовним зберіганням на майданчику для розміщення контейнерів для зберігання відходів.

Вивезення твердих побутових відходів здійснюється спецавтотранспортом комунального підприємства ТОВ «Екостайл» м. Кропивницький на існуючий міський полігон відходів.

Державними будівельними нормами встановлено ряд вимог відносно місць розташування майданчиків для сміттєзбірників, а саме:

- мінімальне віддалення від вікон і дверей адмінбудівель повинно бути не менше 20 м;

- величина радіуса обслуговування - не більше 100 м;

- можливість проїзду транспорту для вивозу сміття у будь-яку пору року;

- розміри майданчиків для сміттєзбірників залежать від кількості контейнерів, що на них встановлюються, і приймаються площею від 9 до 45 м²;

- періодичність вивозу твердих побутових відходів залежить від сезону, кліматичної зони і екологічних умов місцевості і узгоджується з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби.

Для збирання і тимчасового зберігання відходів, сміття на проєктованих об'єктах повинні бути встановлені водонепроникні контейнери з кришками, які щільно закриваються, на відстані 20 м від вікон житлових та громадських будинків, на асфальтових або бетонних майданчиках, що перевищують площу дна смітника на 1 м у різні боки. Господарський майданчик необхідно з трьох боків огородити бетонною або цегляною стіною заввишки 1,5 метрів.

Вивіз відходів та сміття з контейнерів проводиться спеціальним транспортом, використовувати який для перевезення сировини і готової продукції забороняється.

Чищення смітників повинно проводити по мірі їх заповнення, але не рідше одного разу на день, з наступним миттям і послідуною дезінфекцією у літній час 20% розчином свіжогашеного вапна або 10% розчином хлорного вапна (на відро води 1 кг хлорного вапна). Майданчики для смітників повинні щоденно прибиратись і в разі необхідності дезінфікуватися.

Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилування.

Термін зберігання в холодний період року (при середньодобовій температурі -5 град. С і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж +5 град. С) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення).

Таким чином, проєктними рішеннями пропонується виконати наступні заходи по санітарній очистці території детального плану:

- розробити спеціалізовану схему санітарного очищення з уточненням заходів, спрямованих на поліпшення його екологічного і санітарного стану;

- організувати централізовану планово-регулярну систему (за графіком) санітарного очищення майданчика;

- облаштувати спеціально обладнані майданчики для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання сміття, в достатній кількості. Місця розташування контейнерних майданчиків з твердим покриттям, на об'єктах благоустрою визначаються у складі проєктів будівництва промислових та адміністративних будівель і споруд;

- впровадити роздільне збирання твердих побутових відходів: пластик, скло, папір, залишкове сміття;
- організувати своєчасний збір і вивезення сміттєзбірників (контейнерів) сміттевозами, які повинні бути оснащені відповідним спецобладнанням та бути герметичними, до місць їх сортування та переробки.

Інженерна підготовка та інженерний захист території.

Схема вертикального планування розроблена на основі існуючого планування згідно топографічної основи масштабу 1:2000 відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019.

При розробці схеми вертикального планування за основу було прийнято відмітки існуючого рельєфу, існуючих споруд та будівель.

Інженерна підготовка території проектного індустріального парку «Радій» здійснюється з метою освоєння території для розміщення виробничої та складської забудови.

Підготовка території розроблена за принципами максимального збереження існуючого рельєфу та мінімального перетворення місцевості з урахуванням інженерних та архітектурно-планувальних вимог.

Схемою передбачається влаштування проїздів з асфальтобетону.

Схема вертикального планування території виконана з урахуванням наступних вимог:

- максимальне збереження існуючого рельєфа;
- максимальне збереження ґрунтів та зелених насаджень;
- відведення поверхневих стічних вод;
- забезпечення мінімального обсягу земляних робіт;
- відображення проектних відміток в точках перехрещення вісей проїздів та в характерних місцях;
- забезпечення та дотримання нормативних повздовжніх ухилів на проїздах та майданчиках;
- створення безпечних умов руху транспорту та пішоходів.

Повздовжні похили існуючих проїздів запроектовано в межах від 5 до 10%, проектних проїздів в межах від 5 до 10%, відповідно до ДБН В.2.3-5:2018. Поперечні профілі вулиць запроектовано міського типу (з влаштуванням бортового бетонного каменю).

Відведення поверхневих вод з ділянок проектування виконується по твердому покриттю двосхилих автодоріг у дощоприймачі з подальшим очищенням у запроектованих очисних спорудах.

Висотне рішення території представлено проектними відмітками і ухилами по вісям вулиць. Проектні позначки відносяться до верху покриття.

Розробка конкретних заходів щодо організації рельєфу ділянок проектування, будівництва мережі дощової каналізації виконується на наступній стадії проектування (проект та робоча документація).

Система зливної каналізації є обов'язковим елементом інженерного забезпечення. Відведення поверхневих вод слід здійснювати з усього басейну стоку, передбачаючи зливну каналізацію закритого типу з попереднім очищенням стоку. Поверхневі води з проєктованих відкритих стоянок

автотранспорту відводяться до бензомаслоуловлювачів, які встановлюються у понижених ділянках стоянок, після чого очищені поверхові води відводяться до зливної каналізації з подальшим знешкодженням в очисних спорудах.

Охорона поверхневих і підземних водних джерел централізованого водопостачання здійснюється відповідно до діючого Положення про порядок проектування і експлуатації зон санітарної охорони джерел водопостачання і водопроводів господарсько-питного водопостачання.

Комплексний благоустрій та озеленення території.

Благоустрій території запроектовано з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-12:2019 п. 7.6.2 та ДБН В.2.2.5:2011 п.7.

Територія підприємства повинна включати такі зони: громадського призначення, виробничу територію, місця для тимчасового збереження автомобілів працівників, зону відпочинку.

Зони відпочинку потрібно максимально ізолювати від виробничої території зеленими насадженнями, огороженнями різних видів.

Загальна площа озеленення індустріального парку «Радій» повинна становити не менше 10% від загальної території.

Для озеленення промислових підприємств необхідно застосовувати місцеві види деревно-чагарникових рослин з урахуванням її санітарно-захисних та декоративних властивостей. Заборонено висаджувати хвойні та інші породи дерев що легко запалюються.

Проектом детального плану території на земельній ділянці площею 16,070 га передбачається ряд заходів із комплексного благоустрою та озеленення території:

- будівництво майданчиків для відпочинку виробничого персоналу;
- будівництво проїздів;
- будівництво майданчика для зберігання сміттєзбірників (контейнерів);
- озеленення території індустріального парку, мінімально 10% від всієї площі промислового майданчика;
- улаштування вуличного освітлення;
- улаштування майданчиків для тимчасового зберігання автомобілів.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Кіровоградська область має розвинений промисловий потенціал що зумовлює значне техногенне навантаження на навколишнє середовище.

Основними забруднювачами довкілля області є підприємства по виробництву металів, виробництво олії та тваринних жирів та трубопровідний транспорт.

Надмірні викиди забруднюючих речовин надходять від введення в дію нових підприємств та підприємств, що працюють на застарілому обладнанні, недостатньо забезпеченому очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин.

З метою зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення необхідно здійснити модернізацію

обладнання на підприємствах, забезпечити проведення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел підприємств, підвищити ефективність роботи установок очистки газу, здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, проведення інвентаризацій джерел викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря на підприємствах та отримання дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	513	363	353
другої групи	91	91	85
третьої групи	422	272	268
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	12,2	12,17	12,8
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , кг	496,3	494,8	519,7
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	12,7	12,8	13,6

Протягом останніх років перелік основних забруднюючих речовин, які викидаються у атмосферне повітря області залишається майже без змін. В викидах переважають діоксид сірки, діоксид азоту, пил та оксиди вуглецю.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки.

У м. Кропивницький середньорічний вміст діоксиду сірки в атмосфері складає 0,018 мг/м³.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом азоту.

Середньорічний вміст діоксиду азоту в атмосфері складає 0,03 мг/м³.

Діоксид азоту – це газ жовтого кольору, який утворюється разом з іншими оксидами азоту під час горіння при високій температурі, шляхом окислення частини азоту, що знаходиться в повітрі. Викидається в повітря переважно підприємствами та паливними агрегатами ТЕС, ТЕЦ та димовими трубами печей з приватного сектору, металургійними заводами, транспортом.

Забруднення атмосферного повітря оксидом вуглецю.

Оксид вуглецю безбарвний газ, що не має запаху. Утворюється, головним чином, в результаті неповного згорання вуглецевих речовин, кам'яного вугілля, природного газу, деревини, нафтопродуктів та твердих відходів.

Забруднення атмосферного повітря пилом.

Середньорічний вміст пилу в атмосфері складає 0,21 мг/м³.

Аерозольне забруднення атмосфери – це тверді або рідкі частинки, що знаходяться в завислому стані в повітрі. Велика кількість пилових частинок штучного походження. Загалом, основними джерелами утворення пилу є ТЕС,

які споживають вугілля високої зольності, чорна та кольорова металургія, виробництво будівельних матеріалів, автотранспорт, місця складування побутових і виробничих відходів, які виділяють пил. Значний вплив на підвищене запилення повітря здійснює недостатній благоустрій території, якість доріг, мала кількість зелених насаджень, а також метеорологічні умови (швидкість вітру, кількість та інтенсивність опадів).

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України "Про основи містобудування", якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними законодавчими і нормативно-правовими актами, норми і вимоги яких мають бути враховані та дотримані під час планованої діяльності, є такі:

Водний кодекс України; Лісовий кодекс України; Земельний кодекс України;

закони України: "Про природно-заповідний фонд"; "Про охорону культурної спадщини"; "Про охорону археологічної спадщини"; "Про охорону атмосферного повітря"; "Про відходи"; "Про надра"; "Про питну воду та питне водопостачання"; "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення"; "Про екологічний аудит"; "Про рослинний світ"; "Про тваринний світ"; "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року"; "Про охорону навколишнього природного середовища"; "Про регулювання містобудівної діяльності"; "Про основи містобудування";

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України № 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;

Національний план дій управління відходами до 2030 року, затверджений Кабінетом Міністрів України 20 лютого 2019 року;

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. №695;

Цілі сталого розвитку: Україна-2030 (Ціль 13. "Пом'якшення наслідків зміни клімату");

постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення";

розпорядження Кабінету Міністрів України від: 07.12.2016 р. № 932-р "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року";

06.12.2017 р. № 878-р "Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року";

наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28 жовтня 2020 року № 213 "Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення";

ДБН Б.1.1-13:2012 "Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях";

ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 "Настанова з виконання розділів "Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації";

Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (зі змінами);

ДСанПіН 2.2.4-171-10.

Звіт про СЕО містить відомості про різні плани та програми загальнонаціонального та регіонального рівня, які формують контекст процесу складання детального плану розвитку території в районі вулиць в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара. Цілі і положення таких планів і програм слід враховувати як при підготовці детального плану, так і здійснення відповідної СЕО.

Таблиця 5.1 Оцінка відповідності положень проекту детального плану території в районі вулиць в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький задачам природоохоронної політики

Цілі, викладені в національних документах стратегічного планування	Цілі стратегії соціально-економічного розвитку м. Кропивницький	Завдання, викладені в проекті детального плану розвитку території кварталу м. Кропивницький	Ступінь формальної відповідності: (+) повне (+/-) часткове (-) не відповідає
Повітря			
Зменшення викидів забруднювачів на 30% до 2026р. і парникових газів на 20% до 2025 р.	Забезпечення захисту природного середовища. Зменшення ступеня його забруднення.	Модернізація обладнання на підприємствах, забезпечення проведення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел підприємств, підвищення ефективності роботи установок очистки газу	+
Підвищення енергоефективності в цілях скорочення до 2025 року енергоспоживання. на 20%, збільшення енергогенерації на 20% за рахунок відновлювальних джерел енергії і на 10% за рахунок використання біопалива	Зниження енергоспоживання і будівлями (термоізоляція, фотоелектричні панелі). Зниження втрат електроенергії за рахунок заміни ламп розжарювання світлодіодними стрічковими. Створення потенціалу для отримання енергії з відновлювальних джерел: - сила вітру; - придбання і монтаж фотоелектричних панелей	Ці цілі не передбачені детальним планом	-
Ремонт місцевих доріг	Забезпечення розвитку інфраструктури (ремонт вулиць і дорожнього покриття)	Улаштування найбільш сучасних конструкцій твердого дорожнього покриття на під'їздах до території	+
Земельні ресурси			
Поліпшення стану еродованих земель і		Вертикальне планування	+

Цілі, викладені в національних документах стратегічного планування	Цілі стратегії соціально-економічного розвитку м. Кропивницький	Завдання, викладені в проекті детального плану розвитку території кварталу м. Кропивницький	Ступінь формальної відповідності: (+) повне (+/-) часткове (-) не відповідає
грунтів, які схильні до зсувів.		території, яке повинно забезпечувати поверховий стік дощових та талих вод у існуючу мережу міської каналізації з подальшим очищенням у очисних спорудах, збереження ґрунтово-рослинного покриву	
Біорізноманіття			
Створення в місті до 2026 р. зелених зон площею 1000 га.	Стале управління озелененням за участю мешканців.	Озеленення території зелених насаджень загального користування з урахуванням максимального збереження існуючих зелених насаджень; благоустрій території зелених насаджень загального користування за рахунок створення місць відпочинку	+
Заліснення території берегових смуг водоохоронних зон річок та водойм до кінця 2026 р		Підвищення якості водних ресурсів шляхом перетворення заболоченої місцевості на ставки	+

Після ретельного аналізу території проектування, для поліпшення використання розглянутої території пропонується виконати такі містобудівні заходи:

- вертикальне планування території, яке повинно забезпечувати поверховий стік дощових та талих вод;
- забезпечення території детального плану системою водопостачання та водовідведення;
- благоустрій та озеленення території детального плану.

Заходи, які попереджують забруднення ґрунту:

- збереження ґрунтово-рослинного покриву;
- впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів та їх своєчасне видалення з території.

Основним джерелом шуму в зоні впливу детального плану території є:

- легковий і громадський автотранспорт;

Шумозахист зводиться до наступних заходів:

- використання найбільш сучасних конструкцій дорожнього одягу;
- активне використання вертикального озеленення.

Режими використання об'єктів нерухомості в межах зон дії планувальних обмежень

- На територіях, що знаходяться в санітарно-захисних зонах режим використання об'єктів нерухомості та межі поширення зони визначаються органами санітарно-епідеміологічного та екологічного нагляду на основі санітарних, екологічних та державних будівельних норм, містобудівної документації.

- На територіях, де поширені несприятливі інженерно-геологічні умови, режим використання визначають підприємства та організації, в компетенцію яких входять питання з інженерного захисту території на основі діючих нормативних документів.

- На територіях, де розташовані інженерні споруди та мережі, режим використання визначають інженерно-комунальні служби на основі діючих нормативних документів.

- На територіях, де згідно з містобудівною документацією об'єкти змінюють свою функцію і знаходяться в зоні реконструкції чи нового будівництва, режим використання та забудови, основні параметри забудови визнається органами архітектури і містобудування на основі чинних законодавчих і нормативних актів, будівельних норм, містобудівної документації.

Обмеження використання земельних ділянок і об'єктів капітального будівництва на території санітарних, захисних та санітарно-захисних зон встановлюється в цілях забезпечення необхідних гігієнічних норм вмісту забруднюючих речовин у атмосферу, транспортних комунікацій, ліній електропередачі на оточуюче населення, факторів фізичного впливу шуму, електромагнітних хвиль.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

У ході СЕО була проведена оцінка факторів ризику та потенційного впливу на стан довкілля, результати якої відображені в звіті про СЕО. Окремі розділи детального плану проаналізовані групою екологів з метою виявлення чинників потенційного впливу на довкілля в зв'язку зі реалізацією заходів, передбачених детальним планом території в районі вулиць в районі вулиць

Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький. Територіальний поділ, який міститься в проекті детального плану, було оцінено методом групування об'єктів за стандартними категоріями ландшафтного планування (промзони, транспортна мережа, багатоцільові житлові райони та ін.) з метою визначення основних факторів впливу, пов'язаних з конкретними заходами розвитку міста. З огляду на це оцінка факторів потенційного кумулятивного впливу проводилася у формі аналізу комплексного впливу різних видів діяльності на відповідні компоненти довкілля.

Оцінка цілей детального плану території в районі вулиць в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький враховувала екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного і стабільного соціально- економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

У центрі уваги вищевказаної оцінки були чинники та наслідки потенційного впливу на стан довкілля, пов'язані з пропонованими змінами (переглядом) призначення земельних ділянок і масштабних пропозиціях запланованому розвитку, передбачених детальним планом.

У рамках проведеної оцінки пропонувалися заходи щодо зниження потенційного негативного впливу, що забезпечують більш ефективне використання території міста, його природних ресурсів. Результати оцінки представлені у формі матриці напівкількісної оцінки, заснованої на простому ранжуванні факторів потенційного впливу. З урахуванням такої оцінки заходів передбачених детальним планом, було проведено аналіз чинників та ризиків потенційного кумулятивного впливу з метою формулювання альтернативних рішень та заходів щодо зниження впливу, а також попередження будь-яких негативних наслідків реалізації детального плану території в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький.

Серед основних факторів впливу, пов'язаних із здійсненням детального плану є такі:

Атмосферне повітря: Програма не передбачає проектів із створення нових підприємств, із значними обсягами шкідливих викидів у атмосферне повітря.

Завдання Програми-2021 (розділ "Промисловість") щодо впровадження інвестиційно-інноваційних проектів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів;

розвитку і впровадженню ІТ-технологій та інновацій у виробництво навпаки матимуть позитивний вплив на атмосферне повітря, оскільки в процесі їх виконання будуть застосовані сучасні енергозберігаючі і очисні технології тощо.

Завдання Програми-2021 щодо впровадження проєктів із будівництва, реконструкції котелень, мереж тепlopостачання, автомобільних доріг, житлових будівель, в процесі їх реалізації матимуть тимчасовий вплив на якість атмосферного повітря, але він буде короткостроковим.

Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливо через викиди:

пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо);

викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва;

викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників,

транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Позитивний вплив на якість атмосферного повітря в перспективі матимуть:

озеленення прибудинкових територій, подальший розвиток територій загального користування та зон відпочинку, збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу, озеленення територій та догляд за зеленими насадженнями (які в подальшому призведуть до підвищення якості повітря за рахунок зменшення пилу, шумового забруднення);

покращення технічного стану автомобільних доріг, продовження розвитку велосипедного руху, які з поступовим впровадженням призведуть до зменшення рівня викидів від автомобільного транспорту;

впровадження системи моніторингу довкілля, що забезпечить підвищення рівня точності та достовірності даних про стан повітря і як результат можливість формувати чіткіші плани дій для покращення його якості.

Клімат: Загалом, загальний вплив завдань Програми-2021 на клімат є позитивним. Виконання основних завдань, визначених у розділі 3.2. "Енергозбереження та енергоефективність", зокрема в частині впровадження новітніх енергоефективних та енергоощадних технологій в житлово-комунальному господарстві міста, в об'єктах соціальної інфраструктури,

житлових будинках, інших закладах, сприятиме зменшенню викидів тепла і шкідливих речовин у повітря (зокрема CO₂).

Позитивний вплив на стан клімату матиме також впровадження заходів з покращення стану автомобільних доріг, проведення оновлення рухомого складу автотранспорту та електротранспорту, підвищення рівня озеленення території міста, модернізації системи тепlopостачання міста.

Негативний вплив матиме тимчасовий характер за рахунок збільшення локальних викидів, наприклад, під час будівельних робіт.

Довгостроковий вплив може бути за рахунок формування теплових островів через локальне збільшення щільності забудови та заасфальтованих поверхонь під час розширення житлової забудови, тощо.

Вода: з метою покращення стану ґрунтових вод передбачене відведення побутових стічних вод від проєктованих будівель у існуючу мережу міської каналізації с подальшим очищенням у очисних спорудах.

Ґрунт: Негативними наслідками впливу виконання деяких завдань Програми-2021 на земельні ресурси може бути вилучення земель під будівництво нових інженерних мереж, житлових будівель. З іншої сторони, такі заходи компенсуються за рахунок їх позитивного впливу на навколишнє середовище в результаті планованої діяльності.

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є підвищення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

Для запобігання даного явища вживатимуться заходи щодо відновлення об'єктів благоустрою території з відновленням твердого та рослинного покриву, будівництво та реконструкція очисних споруд і систем водовідведення.

Відходи: Під час проведення будівельних робіт основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів.

Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проєктування відповідних об'єктів. Крім цього, можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо.

Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території.

Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Сміття накопичується всюди. Зростають обсяги відходів, поширюються площі несанкціонованих звалищ. Відсутність дієвого контролю призводить до масового утворення несанкціонованих звалищ та численних порушень законодавства під час поводження з небезпечними відходами.

За відсутності роздільного збирання побутових відходів практично не розв'язується проблема поводження з небезпечними відходами, які містяться у складі побутових відходів.

Непросто відразу змінити звички великої кількості людей. Для цього вирішено розпочати впровадження роздільного збору сміття саме з навчальних закладів, де є можливість забезпечити як теоретичний (озброєння знаннями), так і практичний досвід (створити умови для роздільного збору сміття). Залучення дітей до вирішення проблеми дозволить зменшити негативні прояви у майбутньому.

Біорізноманіття: Програмою-2021 передбачається завдання щодо збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу, подальше впорядкування та розвиток зелених насаджень, подальший розвиток територій загального користування та зон відпочинку тощо.

Програма-2021 не передбачає реалізацію заходів, які прямо можуть негативно вплинути на флору і фауну громади.

На подальших етапах реалізації, визначених Програмою-2021 завдань, передбачається уточнення таких впливів.

Здоров'я населення: Реалізація Програми-2021 ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення. Впровадження деяких заходів ймовірно матиме непрямий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема:

забезпечення розвитку і зміцнення первинної ланки шляхом створення нових оснащених амбулаторій ЗПСМ, продовження запровадження змін в систему вторинної медичної допомоги відповідно до медичної реформи на 2021 рік, виконання діючих місцевих галузевих програм, оптимізація потужності та структури медичних закладів в умовах госпітального округу, проведення капітальних ремонтів та реконструкції закладів первинного та вторинного рівня відповідно до плану модернізації до 2025 року;

підтримка та розвиток різноманітних навчально-тренувальних, фізкультурно-спортивних заходів;

заходи із озеленення прибудинкових та інших територій, догляд за зеленими насадженнями.

В таблиці 6.1 представлені основні фактори впливу на стан довкілля, в тому числі здоров'я населення.

Примітка:

шкала оцінки в балах:

-2 - значний негативний вплив;

-1 - помірне ОВ;

0 - не очікується;

+1 - помірне позитивний вплив;

+2 - значне ПВ;

? - високий ступінь невизначеності.

.

Таблиця 6.1 Фактори ймовірного впливу в результаті запропонованих змін призначення територій

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарського призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізноманіття	
1. ПАТ «НВП «РАДІЙ» ділянка к.н. 3510100000:41:342:0064								
1.1	Виробничий корпус №1	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
1.2	Виробничий корпус №2 з адміністративно-побутовою частиною	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
1.3	Виробничий корпус №21 з адміністративно-побутовою частиною	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
1.4	Учбово-технічний центр	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
1.5	Виробничий корпус №4	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
1.6	Будівля стендової зали	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
2	Виробничо-адміністративна будівля (колишне ВАТ Відеотехніка) ділянка к.н 3510100000:41:342:0029	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізнома ніття	
3. ЗАТ «Кіровоград-Лада» ділянка к.н. 3510100000:41:342:0056								
3.1	Адміністративно- виробнича будівля	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
3.2	Моторний цех	Північна частина плану	немає	-1	-1	-1	0	-1
3.3	Прохідна	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
3.4	Складська будівля	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
3.5	Складська будівля	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
3.6	Електропідстанція	Північна частина плану	немає	0	0	-1	0	-1
3.7	Автомобільний бокс	Північна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
3.8	Павільйон-кафе	Північна частина плану	немає	0	-1	-1	0	-1
4 ПАТ «НВП «РАДІЙ» ділянка к.н. 3510100000:41:342:0065								
4.1	Виробнича будівля з адміністративно- побутовим приміщеннями (Корпус № 22)	Центральна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
4.2	Виробнича будівля з адміністративно-	Центральна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Грунт	Біорізнома ніття	
	побутовим приміщеннями (Корпус № 22)							
4.3	Гаражі з зарядною	Центральна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
4.4	Енергоцех	Центральна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
4.5	Складське приміщення	Центральна частина плану	немає	0	0	0	0	0
4.6	Складське приміщення (склад СТО)	Центральна частина плану	немає	0	0	0	0	0
4.7	Складське приміщення (лісосушарна камера)	Центральна частина плану	немає	-1	0	0	0	-1
4.8	Складське приміщення (ДОК алюмінієвий)	Центральна частина плану	немає	0	0	0	0	0
4.9	Будівля водоочистки	Північна частина плану	немає	0	-1	-1	0	-1
4.10	Резервуар фільтрації	Північна частина плану	немає	0	0	-1	0	-1
4.11	Насосна станція	Північна частина плану	немає	-1	-1	0	0	-1
4.12	Компресорна	Північна частина плану	немає	-1	0	0	0	-1

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізнома ніття	
4.13	Пожежний резервуар (2 шт)	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
4.14	Виробнича споруда (кузня)	Північна частина плану	немає	-1	0	0	0	-1
4.15	Градирня	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0
4.16	Котельня	Північна частина плану	немає	-1	0	0	0	-1
4.17	Каналізаційна насосна	Північна частина плану	немає	0	0	-1	0	-1
4.18	Очисні споруди	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
4.19	Реагентне господарство	Північна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
4.20	Мазутосховище	Північна частина плану	немає	0	0	-1	0	-1
4.21	Насосна	Північна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
4.22	Станція пожежогасіння	Центральна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
4.23	Гаражі	Центральна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
4.24	Розчинно-бетонний вузол	Центральна частина плану	немає	0	0	-1	0	-1
5	Виробничо-адміністративні приміщення	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізнома ніття	
	«Кіровоград- Союз»							
6	ДНЗ №65 «Лукомор'я»	Східна частина плану	немає	0	0	0	0	0
7	Територіальне медичне об'єднання «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у Кіровоградській області»	Східна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1
8	Державна установа «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»	Східна частина плану	немає	0	0	0	0	0
9	Електрична підстанція	Східна частина плану	немає	0	0	-1	0	0
10	Кіровоградське обласне комунальне медично-	Східна частина плану	немає	0	-1	0	0	-1

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Грунт	Біорізнома ніття	
	виробниче підприємство профілактичної дезінфекції «Раттус»							
11	Автотранспортне підприємство, гаражі	Центральна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
12	Виробнича база	Центральна частина плану	немає	0	0	0	0	0
13	Складські приміщення	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
14	Виробничо-складські будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
15	Виробничо-складські будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
16	Адміністративні будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
17	Адміністративні будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
18	Адміністративні будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
19	Виробнича база ТОВ «Кіровоградінвест буд»	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0
20	Виробничі будівлі	Південна частина плану	немає	0	0	0	0	0

№ і призначення території	Назва і призначення відповідно до Генплану	Місце знаходження	Частка земель сільськогосподарськ ого призначення	Потенційний вплив на компоненти довкілля				Коментарі
				Повітря	Вода	Ґрунт	Біорізнома ніття	
21	АГНКС	Західна частина плану	немає	-1	0	-1	-1	-1
22	Виробнича база	Західна частина плану	немає	0	0	0	0	0
23	Пожежне депо	Західна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
24	Приватні гаражі	Східна частина плану	немає	-1	0	-1	0	-1
25	Об'єкт монументального мистецтва пам'ятник Тамму І.Є.	Північна частина плану	немає	0	0	0	0	0

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

У даному підрозділі узагальнені результати оцінки факторів ризику кумулятивного впливу.

Таблиця 7.1 Оцінка факторів ризику для довкілля з факторами кумулятивного впливу і потенційними заходами його зменшення

Фактори впливу	Атмосферне повітря	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Територія № 3.2 Моторний цех	Шумове забруднення Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту та парів нафтопродуктів	Створення буферної зеленої зони між територією № 58 і житловими забудовами. Застосування сучасних шумозахисних технологій. Розміщення об'єктів найменшого ризику з використанням найкращої доступної технології та обладнанням для зниження викидів
Територія №3.7 Автомобільний бокс	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту та парів нафтопродуктів	Створення буферної зеленої зони між територією № 3.7 і житловими забудовами. Розміщення об'єктів найменшого ризику з використанням найкращої доступної технології та обладнанням для зниження викидів
Територія №4.3 Гаражі з зарядною	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту та парів нафтопродуктів	Створення буферної зеленої зони між територією № 4.3 і житловими забудовами. Розміщення об'єктів найменшого ризику з використанням найкращої доступної технології та обладнанням для зниження викидів
Територія № 4.7 Складське приміщення (лісосушарна камера)	Викиди забруднюючих речовин	Створення буферної зеленої зони між територією № 4.7 і житловими забудовами. Використання сучасного обладнання
Територія № 4.14 Виробнича споруда (кузня)	Викиди забруднюючих речовин	Використання сучасного обладнання для зниження викидів, створення буферної зеленої зони між територією № 4.14 і житловими забудовами.

Фактори впливу	Атмосферне повітря	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Територія № 4.19 Реагентне господарство	Викиди забруднюючих речовин	Створення буферної зеленої зони між територією № 4.19 та житловими забудовами. Використання сучасного обладнання для зниження викидів
Територія № 4.22 Станція пожежогасіння	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту та парів нафтопродуктів	Створення буферної зеленої зони між територією № 4.22 і житловими забудовами. Розміщення об'єктів найменшого ризику з використанням найкращої доступної технології та обладнанням для зниження викидів
Територія № 4.23 Гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Створення буферної зеленої зони між територією № 4.23 і житловими забудовами.
Територія №11 Автотранспортне підприємство, гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Створення буферної зеленої зони між територією № 11 і житловими забудовами.
Територія №21 АГНКС	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Створення буферної зеленої зони між територією № 21 і житловими забудовами.
Територія №23 Пожежне депо	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Створення буферної зеленої зони між територією № 23 і житловими забудовами.
Територія №24 Приватні гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Створення буферної зеленої зони між територією № 24 і житловими забудовами.
Територія № 4.11 Насосна станція	Шумове забруднення навколишнього середовища	Створення буферної зеленої зони № 4.11 і житловими забудовами. Використання сучасного обладнання.
Територія № 4.12 Компресорна	Шумове забруднення навколишнього середовища	Створення буферної зеленої зони № 4.12 і житловими забудовами. Використання сучасного обладнання.
Територія № 4.21 Насосна	Шумове забруднення навколишнього середовища	Створення буферної зеленої зони № 4.21 і житловими забудовами. Використання сучасного обладнання.

Фактори впливу	Вода	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Територія №1.1 Виробничий корпус №1	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №1.2 Виробничий корпус №2 з адміністративно-побутовою частиною	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №1.3 Виробничий корпус №21 з адміністративно-побутовою частиною	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія № 1.5 Виробничий корпус №4	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №2 Виробничо-адміністративна будівля (колишне ВАТ «Відеотехніка») ділянка к.н 3510100000:41:342:0029	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №3.1 Адміністративно-виробнича будівля	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №3.2 Моторний цех	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Впровадження бензوماстиловловачів. Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №3.8 Павільйон-кафе	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Впровадження жировловлювачів. Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №4.1 Виробнича будівля з адміністративно-побутовим приміщеннями (Корпус № 22)	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №4.2 Виробнича будівля з адміністративно-побутовим приміщеннями (Корпус № 22)	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд

Фактори впливу	Вода	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Територія №4.4 Енергоцех	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №4.9 Будівля водоочистки	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №4.18 Очисні споруди	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №7 Територіальне медичне об'єднання «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у Кіровоградській області»	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд
Територія №10 Кіровоградське обласне комунальне медично-виробниче підприємство профілактичної дезінфекції «Раттус»	Викиди стічних вод в процесі діяльності	Застосування централізованої каналізації з відведенням до очисних споруд

Фактори впливу	Грунт	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Територія №3.2 Моторний цех	Викиди твердих побутових відходів	Організація прибирання та утилізації твердих побутових відходів
Територія №3.6 Електропідстанція	Викиди забруднюючих речовин у разі аварії	Використання сучасного обладнання
Територія №3.7 Автомобільний бокс	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках боксу, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №3.8 Павільйон-кафе	Викиди твердих побутових відходів	Організація прибирання та утилізації твердих побутових відходів
Територія №4.3 Гаражі з зарядною	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках

Фактори впливу	Ґрунт	
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
		гаражів, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №4.9 Будівля водоочистки	Викиди забруднюючих речовин у разі аварійного зливу стічних вод	Організація відстійників для аварійного скидання стічних вод
Територія №4.10 Резервуар фільтрації	Викиди забруднюючих речовин у разі аварії	Організація відстійників для аварійного скидання стічних вод
Територія №4.17 Каналізаційна насосна	Викиди забруднюючих речовин у разі аварійного зливу стічних вод	Організація відстійників для аварійного скидання стічних вод
Територія №4.19 Реагентне господарство	Викиди забруднюючих речовин	Використання сучасного обладнання
Територія №4.20 Мазутосховище	Викиди забруднюючих речовин у разі аварії	Використання сучасного обладнання
Територія № 4.22 Станція пожежогасіння	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках станції, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №4.23 Гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках гаражів, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №4.24 Розчинно-бетонний вузол	Викиди забруднюючих речовин	Використання сучасного обладнання
Територія №9 Електрична підстанція	Викиди забруднюючих речовин у разі аварії	Використання сучасного обладнання
Територія №11 Автотранспортне підприємство, гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках гаражів, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №21 АГНКС	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у

Фактори впливу	Грунт	
	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)		понижених ділянках АГНКС, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №23 Пожежне депо	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках депо, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.
Територія №24 Приватні гаражі	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Організація бензомаслоуловлювачів у понижених ділянках гаражів, і подальше відведення до зливової каналізації з знешкодженням в очисних спорудах.

Фактори впливу	Біорізноманіття	
	Фактор потенційного кумулятивного впливу (коротко)	Пропоновані заходи зменшення впливу
Елементи Генплану з факторами потенційного негативного впливу (-1,-2)		При виборі території необхідний контроль життя заходів із захисту біорізноманіття
Територія №21 АГНКС	Вплив на природне середовище і деградація рослинного покриву	

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

У контексті СЕО детального плану з метою розгляду альтернативних проектних рішень і їх екологічних наслідків були прийняті два сценарії, а саме:

1. «Нульовий» (за відсутності проекту розвитку).
2. Реалізація проектів детального плану території кварталу в межах вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький.

1. «НУЛЬОВИЙ» сценарій

При гіпотетичному «нульовому» сценарії не складається та не затверджується новий детальний план території в районі вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в

м. Кропивницький. Цей сценарій може розумітися як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. Отже, експерти по СЕО приходять до висновку, що при «нульовому» варіанті подальший стабільний розвиток території міста є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення міського ландшафту в цілому.

2. Реалізація проектів детального плану території кварталу в межах вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький Кіровоградської області.

Згідно з проведеною експертною оцінкою формулювання комплексного варіанту розвитку, запропонованого детальним планом, має великий потенціал вирішення екологічних проблем територіального розвитку території кварталу в межах вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький Кіровоградської області. Теоретично, при варіанті «нульового» розвитку останнє не надавало б ніякого впливу на довкілля, але, з іншого боку, не вирішувало б уже існуючих проблем (якість атмосферного повітря, управління відходами, забруднення води та ін), які потребують розвитку і перебудови міської інфраструктури.

Результати СЕО

Оцінка проводилася паралельно з підготовкою детального плану, тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для його оптимізації з точки зору охорони довкілля. Процес СЕО сприяв визначенню головних проблем охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, в межах вулиць Академіка Тамма, Курганної, Героїв-рятувальників та Любомира Гузара в м. Кропивницький Кіровоградської області.

Експерти СЕО оцінили окремі розділи детального плану з метою визначення потенційного негативного впливу на стан довкілля планованої діяльності, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру. Така оцінка дозволила сформулювати спільно з розробниками детального плану ряд пріоритетних заходів щодо попередження, скорочення або зниження передбачуваних наслідків негативного впливу на стан довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Таким чином, Кропивницька міська рада повинна спланувати і забезпечити реалізацію (інвестування) наступних заходів:

забезпечити (згідно статті 91, 94 ЗК України) використання відповідних земель суто за цільовим призначенням. Нецільове використання землі є не тільки нераціональне, але й незаконне. Використання земельної ділянки не за цільовим призначенням — це одна з підстав припинення права користування земельною ділянкою (ст. 140 ЗК України). При цьому таке примусове припинення здійснюється відповідно до ст. 143 ЗК України в судовому порядку;

обладнання дренажної системи, що дозволяє зменшити забруднення води і поліпшити стан довкілля і санітарну обстановку в селищі міського типу;

збільшення потужності систем водопостачання та водовідведення для розширення доступу населення до джерел якісної води, поліпшення стану його здоров'я, доступу населення і підприємств різних галузей до систем каналізації;

модернізація інфраструктури утилізації твердих побутових відходів (надання платформ і контейнерів для роздільного збирання та ін.) з метою зменшення забруднення довкілля, збільшення обсягів використання вторинної сировини, а також реалізації екологічних підходів у сфері управління відходами;

модернізація дорожньої інфраструктури (капітальний ремонт і будівництво внутрішньої дорожньої мережі) з метою зменшення викидів забруднюючих речовин від автотранспорту;

Також запропоновано ряд заходів адміністративного характеру, які не включаються до детального плану, але сприяють його реалізації. Перелічені нижче заходи були визначені в процесі здійснення СЕО на етапі збору інформації та аналізу поточного стану:

організація моніторингу якості атмосферного повітря і води. Такий моніторинг необхідний для забезпечення належної реалізації детального плану і результативної наглядової роботи органів місцевого самоврядування з метою забезпечення прийняття управлінських рішень щодо поліпшення загальної ситуації на зазначених територіях;

посилення контролю за виконанням вимог природоохоронного законодавства. Цей захід має вирішальне значення для виключення чинників ризику негативного впливу, недопущення погіршення стану довкілля в цілому за рахунок окремих або сукупних впливів чинників планованої діяльності;

активне вивчення фінансових ресурсів, необхідних для інвестицій в природоохоронні заходи. Реалізація, передбачених детальним планом, управлінських рішень і рекомендованих заходів щодо захисту довкілля передбачає залучення інвестицій. Ці завдання можна вирішити шляхом залучення коштів місцевого бюджету, природоохоронного фонду, бізнесу, а також національних і міжнародних фінансово-кредитних установ.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У ході здійснення СЕО були вироблені, пропозиції щодо моніторингу екологічних впливів, пов'язаних з реалізацією детального плану.

На етапі визначення сфери охоплення СЕО та підготовки звіту були зібрані і проаналізовані великі масиви даних про стан довкілля, здоров'я населення, вплив автотранспорту, соціальний і економічний розвиток, та сформовано загальне розуміння, того, як влаштовані системи організації даних, процедур і звітності на рівні міста, регіону і на національному рівні.

На основі проведених консультацій з відповідними заінтересованими сторонами та громадськістю окремим пунктом обговорювався перелік

індикаторів для моніторингу впливів реалізації детального плану, оснований на оцінці доступних даних, які вже надходять за результатами проведеного моніторингу або збираються місцевою владою та спеціальними агентствами, щоб не створювати окрему систему моніторингу.

Для спостереження за здійсненням заходів детального плану та оцінки їх виконання, необхідно обрати і узгодити із заінтересованими органами влади шляхом врахування зауважень та пропозицій громадських слухань наступні ключові показники (див. табл. 9.1).

Таблиця 9.1 Ключові показники моніторингу

Індикатор	Визначення	Джерело даних
Поверхня зелених зон (% га на душу населення)	Зелені зони це території вкриті лісовою рослинністю, такі як парки, ліси, захисні смуги водойм і т. д.	Звіт Державної екологічної інспекції України. Звіти державних підприємств, що надають комунальні послуги
Утворення відходів на муніципальному рівні (загальний обсяг, кількість тон на рік, кількість кг на людину). Відходи, як вторинна сировина (тон в рік, % від загальної кількості утворених)	Обсяг твердих побутових відходів, зібраних муніципальною компанією для транспортування на полігон. Обсяг зібраних відходів як вторинної сировини (папір, скло, пластик і т.д.)	Звіти державних підприємств, що надають комунальні послуги. Статистичні звіти по комунальному господарству. Звіт Державної екологічної інспекції України.
Середньодобовий вміст забруднюючих речовин у атмосферному повітрі, переважно від автотранспорту (на вибраних точках моніторингу)	Викиди вуглекислого газу, оксиду азоту і твердих частинок від автотранспорту	Державна система моніторингу довкілля . Звіт Державної екологічної інспекції України.
Спорудження зливової каналізації (км)	Протяжність зливової каналізації (км), пов'язаної зі станцією очищення стічних вод	Звіти селищної ради і Звіт Державної екологічної інспекції України.

Таким чином, запропоновані і узгоджені показники допоможуть місцевим, регіональним і національним органам влади, а також громадськості, вистежувати вплив на стан довкілля реалізації детального плану, що допоможе зберегти орієнтованість на вирішенні пріоритетних екологічних проблем і, як наслідок, поліпшити здоров'я населення і екологічну ситуацію. У той же час, система має бути не надто складна і не повинна вимагати надмірних витрат.

10. Резюме нетехнічного характеру

Процес СЕО повинен забезпечуватися добре структурованою інформацією з достатнім фінансуванням і просвітницькою кампанією, зосередженої на основних цільових групах (в т. ч. вразлива частина населення, жінки та ін.).

В основі процесу СЕО має бути взаємодія між органами місцевого самоврядування, групами СЕО та планування. Такий підхід забезпечить стабільність процесу прийняття управлінських рішень.

Проблеми здійснення СЕО і обмеження в застосуванні вибраних методів оцінки. Цілком природньо, що при здійсненні такого складного

процесу СЕО стикнулися з низкою перешкод і труднощів внаслідок нестачі законодавчих та інституційних механізмів, а також практичного досвіду всіх заінтересованих сторін.

Основні проблеми здійснення СЕО:

відсутність або обмежений доступ до розрізаних даних на рівні міста з основних проблемних питань (охорона довкілля, охорону здоров'я, автотранспорт, соціальна сфера, зелені зони) із-за розділених між собою загальнонаціональної і районної систем збору статистичних даних та даних органів охорони довкілля і здоров'я;

брак знань і практичного досвіду у визначенні потенційних факторів впливу на довкілля, їх характеру і способів створення єдиної системи прийняття управлінських рішень;

інституційні та організаційні труднощі, які обумовлюють необхідність ефективної координації між відповідними органами управління та всередині структури;

обмежена участь громадськості;

недостатня звітність з проведення процесу екологічної оцінки.

Додаткові вигоди СЕО. Група експертів СЕО зробила великі зусилля щодо забезпечення здійснення СЕО відповідно до встановлених міжнародних стандартів, а також високої якості його результатів (підготовка звіту про СЕО) і ефективному підвищенню якості самого процесу планування (підготовка детального плану).

У зв'язку з цим можливо виділити наступні вигоди:

процес СЕО забезпечив підтримку групи розробників детального плану в питанні виявлення основних перешкод і отриманні нових даних, необхідних для підготовки глави з охорони довкілля і відповідних карт;

здійснення СЕО сприяло діалогу між органами місцевого самоврядування та службами; постійно діючої комісії «Комісія з питань архітектури, будівництва, реклами, регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища» які брали участь в написанні детального плану та оцінці проблем у сфері охорони довкілля в рамках ініційованих процесом СЕО консультацій;

була визначена пріоритетність місцевих проблем охорони довкілля, які представлені на загальнонаціональному рівні для прийняття управлінських рішень, планування заходів, забезпечення фінансування з бюджету або залучення інших внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування;

органи місцевого самоврядування виявили ряд прогалин у своїй діяльності (наприклад, недостатньо чітке визначення відповідальних осіб з певних питань), у сфері природоохоронного або міського планування, які вже були частково відображені в процесі підготовки детального плану і здійснення СЕО; інші виявлені питання будуть, ймовірно, вирішені в рамках підготовки місцевого плану природоохоронних заходів або в планах галузевого розвитку на регіональному рівнях;

виявлені в процесі СЕО прогалини в даних дозволили визначити потреби у зміні або поліпшенні систем збору даних для звітності на районному рівнях,

а також внутрішньовідомчі і адміністративні потреби в конкретних даних, що не відображаються в статистиці;

в процесі СЕО сплановані заходи і індикатори моніторингу впливу реалізації детального плану на довкілля, у тому числі здоров'я населення;

розширено взаємодію між центральними природоохоронними органами та органами місцевого самоврядування;

отримано більше інформації про конкретні проблеми розвитку та охорони довкілля, які схожі з проблемами багатьох інших населених пунктів, але мають певну специфіку;

здійснення СЕО сприяло визначенню необхідності удосконалення існуючого законопроекту по СЕО для України, зокрема, системи моніторингу та оцінки, функцій екологічної інспекції в забезпеченні контролю, моніторингу та оцінки при реалізації рекомендацій, що містяться в звіті по СЕО, фінансування, що існує в органах місцевого самоврядування інституційної системи СЕО, проведення консультацій з громадськістю та просвітницьких кампаній, наявності джерел інформації тощо.

Засвоєні уроки

Органи місцевої влади визнали важливість і підтримали процес СЕО, але не можуть вирішити всі проблеми, у зв'язку з необхідністю значного фінансування або прийняття рішень на рівні уряду або парламенту країни.

11.Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

№№	Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада	Підпис
1	Покотило А.М.	Директор ПП «Земстройпроект»	
2	Галагура Є.І.	Провідний фахівець ПП «Земстройпроект»	